

شناخت درست از پدیده‌های سیاست داخلی و خارجی است. ۲۶. عامل اصلی وضعیت بحرانی جاری در فلسطین ادامه اشغال چنددهه‌ای سرزمین یک ملت و نقی هویت و موجودیت ملت فلسطین و نقض همه جانبه و مداوم همه حقوق بنیادین این ملت از جمله در زمینه تعیین سرنوشته و تشکیل دولت مستقل است، اما اسرائیل که نمی خواهد توجه‌ها به مشکل اصلی معطوف شود، همواره می کوشد با تولید ادبیات سیاسی وارونه‌نما و تصویرسازی‌های دروغین و استفاده از ظرفیت رسانه‌های جریان ساز بین المللی مقاومت فلسطینی را جایگزین مشکل اشغال کند، در حالی که مقاومت معلول اشغال است و تا اشغال هست، مقاومت در برابر اشغال نیز وجود خواهد داشت.

۲۷. این تاکتیکی در خدمت استراتژی بلندمدت مبتنی بر اشغال است که همواره از سوی اسرائیل دنبال شده است. اگر امروز با داعش سازی از جنبش حماس و ارائه تصویری تحریف شده از آن تلاش می کند واقعیت‌های بدیهی در زمینه بحران فلسطین را پنهان کند، پیش تر با معرفی یاسر عرفات، رهبر فقید جنبش فتح و سازمان آزادی بخش فلسطین، به عنوان مهم ترین عامل بن بست در روند صلح، مقدمه ورود و حذف فیزیکی اوراز طریق مسمومیت فراهم کرد.

۲۸. اما در سال‌های پس از شهادت عرفات با وجود اینکه محمود عباس، جانشین او، به دلیل مخالفت عملی و نظری با گزینه مقاومت و انتفاضه همه سرمایه سیاسی خود و سازمان تحت رهبری اش را در خدمت ایده صلح با اسرائیل و نظریه دو-دولت قرار داد، اما به خاطر سیاست اشغال محور اسرائیل هیچ تحول مثبتی در زمینه تحقق حقوق حداقلی ملت فلسطین اتفاق نیفتاد و روند صلح با توقف و بن بست کامل روبه روشد.

۲۹. در چنین زمینه و زمانه‌ای که در سیاست و منطق بی منطقی اسرائیل و قدرت‌های حامی آن، در روز روشن و در برابر دیدگان افکار عمومی جهان، معلول (مقاومت) جایگزین علت (اشغال و تروریسم نهادینه و مداوم اسرائیل) و قربانی (ملت و مقاومت فلسطین) جایگزین جانی و جنایت کار (اسرائیل و جنبش صهیونیستی) می شود، نباید در دام تاکتیک‌ها و استراتژی اسرائیل برای تثبیت و تداوم اشغال فلسطین افتاد و تحلیل‌ها و خوانش تحولات راز در ریچه تصویرسازی‌های وارونه و تحریف شده و ادبیات ساخته و پرداخته صهیونیست‌ها انجام داد، ملاحظه‌های مهم و کلیدی که انتظار می رود در کنار همه نکات شناختی پیش گفته مورد توجه نخبگان و افکار عمومی قرار گیرد. ۶

* ویرایش نخست این مقاله با عنوان «جنبش حماس و مقاومت در برابر اشغال» در روزنامه شرق، شماره مورخ ۲۲ مهر ۱۴۰۲ منتشر شده و اینک نسخه دوم آن با اصلاحات و افزوده‌های جدید، همراه با منابع، تقدیم خوانندگان ارجمند مجله باور می شود.

+

پی نوشت

۱. برخی از گروه‌ها و احزاب برآمده از مجموعه اخوان المسلمین (با سال تأسیس آن‌ها) عبارت‌اند از: جماعت اخوان المسلمین جیبوتی (۱۹۳۲) جمعیت جوانان مسلمان - بوسنی و هرزگوین (۱۹۳۹) جماعت اخوان المسلمین عراق (۱۹۴۰) جماعت اسلامی پاکستان [وینکلادش] (۱۹۴۱) جمعیت اصلاح - بحرین (۱۹۴۱) جماعت اخوان المسلمین سوریه (۱۹۴۲) جماعت اخوان المسلمین اردن (۱۹۴۵) جماعت اخوان المسلمین لیبی (۱۹۴۸) حزب اسلامی مالزی (۱۹۵۱) جماعت اخوان المسلمین الجزایر (۱۹۵۳) جماعت اخوان المسلمین سودان (۱۹۵۴) جمعیت اصلاح اجتماعی کویت (۱۹۶۳) جماعت اسلامی لبنان (۱۹۶۴) حزب نظام ملی (بعدتر به ترتیب: سلامت ملی، رفاه، فضیلت به رهبری نجم الدین اربکان) - ترکیه (۱۹۷۰) جنبش النهضة تونس (۱۹۷۲) جمعیت اسلامی افغانستان (۱۹۷۲) حزب نهضت اسلامی تاجیکستان (۱۹۷۳) جمعیت اصلاح و توجیه اجتماعی - امارات (۱۹۷۴) جماعت عباد الرحمان سنگال (۱۹۷۸) جنبش اصلاح - سومالی (۱۹۷۸) جماعت دعوت و اصلاح - ایران (۱۹۸۰) جنبش مقاومت اسلامی / حماس - فلسطین (۱۹۸۷) جماعت عدل و احسان - مغرب (۱۹۸۷) تجمع یعنی اصلاح - یمن (۱۹۹۰) اتحادیه اسلامی - کردستان عراق (۱۹۹۴) حزب عدالت و رفاه - اندونزی (۱۹۹۸)
2. B2n.ir/q76332
۳. الهضیبی، حسن (۱۹۷۷). دعاة لاقضاة. بیروت: دارالطباعة والنشر الإسلامية (سه سال پس از تألیف).
۴. سید قطب (۱۹۷۹). معالم فی الطريق. بیروت: دار الشروق. ترجمه فارسی این کتاب با عنوان نشانه‌های راه توسط محمود محمودی انجام شده و در سال ۱۳۷۸ (نشر احسان) منتشر شده است.
۵. گفت‌وگوی تلویزیونی مورخ ۸ جولای ۲۰۰۹ شیخ یوسف قرضاوی با ضیاء رشوان که گزارشی از آن در پیوند زیر در دسترس است: B2n.ir/g15163
۶. گفت‌وگوی ژوئن ۲۰۱۶ با اسپایکد ریویو که ترجمه آن با عنوان

۹. «جهادی‌ها به حیات علاقه‌ای ندارند، به آرمان شهر نیز» در سایت ترجمان به آدرس زیر منتشر شده است: B2n.ir/g41342
۷. بنگرید: حركة المقاومة الإسلامية (حماس) الفكر والممارسة السياسية، بیروت: مرکز الدراسات الفلسطينية، ۱۹۹۷، ص ۳۹ و ۴۰، و سند تعریفی جنبش حماس (حركة المقاومة الإسلامية: مذكرة تعريفية) در همان منبع، ص ۳۱۷ تا ۳۰۸.
۸. برای مطالعه متن این میثاق بنگرید به: حركة المقاومة الإسلامية (حماس) الفكر والممارسة السياسية، منبع پیشین، ص ۲۸۷ تا ۲۷۳.
۹. سند تعریفی جنبش حماس، منبع پیشین.
۱۰. متن اصلی این سند با عنوان «وثيقة المبادئ والسياسات العامة لحركة حماس» در آدرس زیر در دسترس است: B2n.ir/58-895
- در این مقاله از ترجمه فارسی این سند با عنوان «سند اصول و سیاست‌های کلی» (البته همراه با اصلاحات اندکی که در آن انجام داده‌ام) استفاده شده است. بدین وسیله از آقای خالد قدومی، نماینده جنبش حماس در تهران، که فایل این سند را در اختیار نویسنده قرار دادند تشکر می‌کنم.
۱۱. فتحي شقافي (۱۹۷۹). الخميني، الحل الاسلامي والبدیل. القاهرة: المختار الاسلامي.
۱۲. الحركات الإسلامية في فلسطین ودورها في الصراع مع إسرائيل: B2n.ir/e30608
۱۳. بیانیه مورخ ۱۵/۶/۱۹۹۰ جهاد اسلامی با عنوان «الجهاد الاسلامي: الأهداف والنوابع». «حركة الجهاد الإسلامي في فلسطین: الاصول، الايديولوجيا، التحولات» در کتاب: الاحزاب والحركات والجماعات الإسلامية، الجزء الثاني، المركز العربي للدراسات الاستراتيجية، دمشق، ۱۹۹۹، ص ۲۱۹.
۱۵. گفت‌وگوی مجله الوسط با فتحي شقافي، الوسط شماره مورخ ۳۰/۱/۱۹۹۵. اینجا در دسترس است: موسوعة الأعمال الكاملة للشهيد الدكتور فتحي الشقافي، اعداد و توثيق رفعت سيد احمد، القاهرة: مركز بافال للدراسات والأبحاث، ج ۲، ص ۱۱۳۳.
۱۶. برای آشنایی اجمالی با مسئله فلسطین و نقاط عطف و روندهای تاریخی آن، بنگرید به: حسین جابری انصاری، «نبرد غزه و آینده فلسطین»، روزنامه هم میهن، شماره مورخ ۱۷ مهر ۱۴۰۲: B2n.ir/x77751